

Lähiö-Inno – Studie om utvecklingen av Korsnäståget och Olympiakvarteret

Ilkka Luoto, Johanna Kalliokoski, Tuomas Honkaniemi, Sofi Perikangas,
Hanna Heino, Tommi Lehtonen och Sanna Tuurnas

Korsnäståget

Olympiakvarteret

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

INLEDNING

Den här undersökningen har genomförts inom ramen för projektet Lähiö-Inno på Vasa universitet. Projektet finansieras av förortsprogrammet som samordnas av miljöministeriet. Åtta forskare har arbetat på deltid med Lähiö-Inno-projektet under 2019–2022. Forskarna är förvaltningsvetare som har arbetat med olika forskningsteman, främst inom områdena

regionalvetenskap och offentlig förvaltning. Projektets mål har främjats i samarbete med Vasa stad, VOAS (Stiftelsen Vasa studiebostäder), IRIS-projektet och Piki-pruukki Fastighets Ab.

I projektet samlade man in information om teman som rör utvecklingen av bostadsområden genom intervjuer och samutvecklingsmöten. Undersökningen gav information som kan användas för att planera platsbaserad utveckling och minska segregationen i undersökningsområdena. Invånarna och samutvecklingen har haft en central roll i projektet. Dessa forskningsdata kommer att bidra till den strategiska utvecklingen av bostadsområdena i Vasa stad.

Rapporten innehåller därför konkreta politiska rekommendationer. Vi kommer att arbeta med dessa rekommendationer genomgående i våra centrala teman rykte, gemenskap och samutveckling.

Korsnäståget och Olympiakvarteret är väldigt olika bostadsområden och uppfördes under olika tidsperioder. Korsnäståget, mer känt som "Nummi" på finska, är ett typiskt finskt bostadsområde från 1970-talet, som ligger cirka sju kilometer öster om Vasa centrum. Området är stort och luftigt. Närheten till naturen är ett av Korsnästågets kännetecken. Det närliggande friluftsområdet Molnträsket och de kulturhistoriska platserna i Gamla Vasa ger området en egen karaktär. Skolorna Variskan yhtenäiskoulu och Nummen koulu finns i området. Under områdets glansdagar i mitten av 1970-talet och början av 1980-talet bodde cirka 10 000 personer i storregionen Korsnäståget, en tid då gemenskapsandan var stark och man anordnade olika evenemang. En bostadsmässa hölls i Korsnäståget år 1975. År 2020 var det 7 063 invånare i storregionen. Minskningen av befolkningen är bland annat kopplad till den ökande populariteten hos bostäder i centrum.

Olympiakvarteret ligger i stadsdelen Vöråstan i innerstaden, nära det växande området norra Klemetsö. Det har fått sitt namn efter de Olympia-motorer som tillverkades av Finska motorfabriken, som var verksam i området fram till 1989. Vöråstan har fortfarande kvar andan av en före detta arbetarstadsdel. Området klarade sig relativt bra under rivnings- och ombyggnadsboomen i centrum på 1960–1980-talen. Det egentliga Olympiakvarteret är byggt som en kompakt återvändsgränd, vilket understryker kvarterets självständiga profil bland det övriga äldre byggnadsbeståndet i Vöråstan. I kvarteret bor många studerande och invandrare. Det byggs många nya bostäder i kvarterets omedelbara närhet. I närheten planeras också ett massivt multifunktionellt kvarter, Wasa Station, som när det är färdigt kommer att knyta Olympiakvarteret närmre stadens centrum.

PLATSBASERAD UTVECKLING

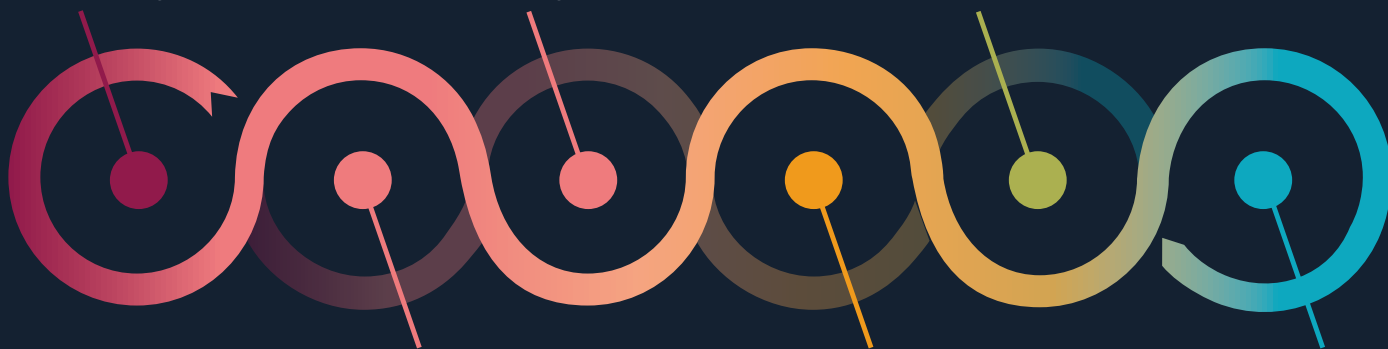
Miljön i bostadsområden skapas i förhållande till närområdena, trafiksystemen och de centrala formerna i naturlandskapet. Det urbana landskapet som formas av byggnadsbeståndet i området spelar en central roll i människors vardagsliv. De

POLITISKA REKOMMENDATIONER OCH REKOMMENDATIONER OM ÅTGÄRDER UTIFRÅN FORSKNINGRESULTATEN

Det är viktigt att Korsnäståget och Olympiakvarteret uppmärksammas på ett positivt och heltäckande sätt som en del av Vasa stads strategiska stadsutveckling.

Kommunikationen blir mer enhetlig när man delar regionala framgångshistorier och framtidsperspektiv i olika medier som en del av utvecklingsarbetet.

En platsbaserad styrningsmodell för olika sektorer, aktörer och områden ökar åtgärdernas effektivitet.

Det är viktigt att utveckla gemensamma utrymmen, tjänster och stadsrum tillsammans med invånarna, företagare, stadsförvaltningen och andra aktörer: Även små åtgärder kan göra stor skillnad för boendetrivseln.

Det är viktigt att invånarna känner att de har blivit hörda: om deras idéer inte blir hörda kommer deras förtroende för förvaltningen och deras motivation att delta att minska.

Interaktionen mellan invandrare och den inhemska befolkningen bör ökas genom att planera evenemang och utrymmen som är öppna för alla.

boende knyter an till platser, såsom förorter, av mycket olika skäl, till exempel vana, närhet till familj och vänner, nödvändighet eller en gemensam föreställning om en historia av en plats och en individ.

Platsbaserad utveckling innebär att man utvecklar områden tillsammans med invånarna, stadsförvaltningen och andra aktörer som har inflytande i området. Platsbaserad utveckling bygger på samutveckling och användarinnovationer. Genom platsbaserad utveckling identifierar man problem, styrkor och möjligheter i en region och försöker utveckla regionen tillsammans med regionala och överregionala aktörer på ett lösningsorienterat sätt samt med hjälp av lokala resurser. Det är också viktigt med ett sektorsövergripande administrativt samarbete.

Korsnäståget och Olympiakvarteret har till exempel utvecklats lokalt, men samtidigt med hjälp av nationella resurser och institutioner. Områdena har också utvecklats genom samarbete mellan olika sektorer inom stadsförvaltningen.

RYKTE

Båda de undersökta stadsdelarna tyngs av ett dåligt rykte. Det verkar ha byggts upp huvudsakligen utifrån utomstående personers åsikter, som förstärkts av några enstaka olyckliga händelser i det förflutna. Majoriteten av de boende är dock nöjda med sitt bostadsområde och de flesta boende i Korsnäståget tycker

att det är en bättre plats än sitt rykte. I bostadsområden finns det ofta isolerade platser där problem eller problematiskt beteende koncentreras. Dessa enskilda platser påverkar stadsdelens rykte som helhet på ett stereotypt sätt. Invånarna vill också att kvarteret och dess byggnader ska tas om hand på ett bättre sätt. Ett smutsigt och nedgången område förstärker ett dåligt rykte. En visuellt tilltalande och ren livsmiljö ökar den positiva upplevelsen av och uppfattningen om ett bostadsområde hos invånarna och dem som kommer utifrån.

Uppfattningen om förorternas rykte har varierat över tid. I vårt forskningsmaterial beskrivs Korsnästågets första tid under 1970- och 1980-talen i en positiv och nostalgisk ton. Särskilt 1990-talet beskrivs som en orolig tid i Korsnäståget, vilket är den främsta roten till de negativa föreställningarna om förorten. Olympiakvarteret har en kortare historia som bostadsområde. Positiva kommentarer om Olympiakvarterets rykte handlar om upplevelsen av en känsla av gemenskap och en vi-anda. Kvarterets förflutna är dock inte lika starkt präglad av ett positivt rykte som Korsnäståget under 1970- och 1980-talen. Tvärtom kritiserades Olympiakvarteret redan under planeringen och byggandet.

Enligt våra forskningsdata är rykte en komplex fråga med olika betydelser beroende på hur man tolkar det. Till exempel för en del ungdomar kan dåligt rykte eller en viss sorts grovhet vara en viktig del av identiteten i särskiljningen från andra stadsdelar i Vasa.

Bild 2. Utsikt till Olympiakvarteret från Q-husets innergård.

Bild 1. Bostadsmässan anordnades i Korsnäståget 1975.

Rykte bygger enligt vår tolkning på sociala berättelser, i vilka områdenas förflutna, nuvarande experimentella prägel, synlighet i media och förväntningar på framtiden blandas samman. Det uppstår stigmatisering som förstärks genom enskilda händelser och fördomar. Mindre uppmärksamhet har ägnats åt de mer positiva framtidsutsikterna för områdena. I synnerhet de boende uppskattar sina bostadsområden, medan människor som inte bor där förstärker de negativa bilder som förknippas med dem.

GEMENSKAP

I Lähiö-Inno-projektet utforskar vi också invånarnas, tjänstemännens och politikernas uppfattningar om gemenskapskänslan i de undersökta områdena. Vi kunde urskilja tre centrala uppfattningar utifrån intervjuerna. Enligt den första bygger gemenskapen på att man gör saker tillsammans, till exempel grillar korv, spelar volleyboll eller har skidtävlingar. Förutom evenemang utomhus betonade de intervjuade att gemenskapen också kräver gemensamma utrymmen inomhus. Särskilt människor med invandrarbakgrund ville ha utrymmen där det är en låg tröskel för att möta den inhemska befolkningen. De uttryckte en önskan om bättre interaktion med den infödda befolkningen.

Den andra uppfattningen riktar uppmärksamheten mot minskningen av gemenskapen och dess upplösning. En vanlig upplevelse, särskilt bland dem som har bott i området under längre tid och äldre svarande, är att det fanns mer

gemenskapsanda och ett större utbud av aktiviteter och möjligheter förr än nu. Den tredje aspekten gäller invandrarnas gemenskap och dess särdrag. Invandrarnas känsla av gemenskap kan tolkas på mycket olika sätt både inom och utanför gemenskapen.

Tjänstemännens uppfattning om gemenskap bygger på tanken att skapa förutsättningar och tillhandahålla konkreta evenemang, personal, projekt och utrymmen. Gemenskapen definieras och upprätthålls också digitalt genom sociala medier. Åsikter om och kulturer i bostadsområden uttrycks och grupperingar byggs numera upp i lika hög utsträckning via mobila enheter som personliga möten.

Gemenskap kan främjas genom ett gemensamt språk, ett gemensamt sätt att göra saker och ting på och gemensamt överenskomna åtaganden och regler. Utvecklingen av daghem, skolor och fritidsanläggningar i området främjar känslan av gemenskap i områdena. Gemenskapen i förorterna är mångsidig och bör inte längre definieras enbart utifrån den gemenskap som den infödda befolkningen upplever.

GEMENSAM FÖRSTÅELSE FÖR UTVECKLING OCH KOMMUNIKATION

Vi intervjuade ett antal aktörer i staden som på olika sätt har kontakt med de studerade områdena, Olympiakvarteren och Korsnäståget. Intervjuerna gav en bild av att områdenas problem, till exempel ryktet, var allmänt kända. Bristen på gemenskapskänsla och problemet med ryktet som beskrivs ovan togs till exempel upp i flera intervjuer. Hur man skulle ta itu med dessa frågor och vem som skulle göra det varierade dock i intervjuerna. En annan viktig iakttagelse var att det omfattande utvecklingsarbete som staden och universitetet utförde inte nödvändigtvis var särskilt känt bland intressegrupperna och inom stadsorganisationen. Platsbaserad utveckling har potentialen att förbättra informationsflödet inom och mellan organisationer. I framtiden kommer det att

vara viktigt att fästa ännu större uppmärksamhet vid att kommunicera om utvecklingen av förorten och hitta en gemensam målbild. Det är viktigt för att hitta hållbara lösningar och kräver ett brett engagemang inom organisationerna.

SAMUTVECKLING MED INVÅNARNA I DIGITALA MILJÖER

Samutveckling var ett viktigt sätt att involvera invånarna i vårt projekt. Våra resultat visar att digital samutveckling har inslag som både ökar delaktigheten och minskar den. Tids- och platsoberoende är faktorer som bidrar till att skapa delaktighet. Personer som har svårt att delta i samutveckling på grund av faktorer som tidsbrist, avstånd eller rörelsehinder kan delta på distans från sina hem eller gemensamma lokaler. En del av CUPL (Community Urban Planning Lab) hölls på dagcentret för personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden, så att besökare på dagcentret kunde delta i sessionerna via en gemensam skärm.

Å andra sidan undergräver digitalt medskapande för vissa människor delaktighet. Användningen av digital teknik kan göra det svårt för personer med sämre digital kompetens eller språkkunskaper eller som inte har tillgång till utrustning och programvara för samutveckling att delta.

Användningen av digital teknik i projektet baserades på gruppmöten på en virtuell kommunikationsplattform. Det är ett bra exempel på hur digitaliseringen av offentlig förvaltning och offentliga tjänster inte bara handlar om utveckling av digitala tjänster, utan bör förstås som ett bredare fenomen formad av en verksamhetskultur, där medborgarna utvecklar staden även i virtuella utrymmen och behöver stöd för att göra det. Bra förhandsplanering är nödvändig för att kunna dra nytta av fördelarna och undvika problemen med detta fenomen: digital samutveckling bör bli en permanent och strukturerad del av stadsutvecklingsprocessen, tillsammans med "traditionell" samutveckling.

Bild 3. Korsnästågets Teboil var en viktig mötesplats för invånarna innan den lades ner.

Under förortsprogrammet kommer Vasa stad att testa kartbaserat invånardeltagande, som är en form av digitalt medskapande och som ger platsbaserade erfarenhetsbaserade data om bostadsområden. Eftersom användningen av sådana digitala tekniker kan vara svårtillgängliga för många bör de inte vara de enda sätten att involvera invånarna på Samutveckling kan bidra till att skapa en kultur som involverar så många intressenter som möjligt och tar hänsyn till perspektiv som främjar delaktigheten.

INNOVATION OCH STADSUTVECKLING

Städer har redan tidigare identifierats som viktiga platser för uppkomst av innovationer på grund av sin täta struktur. I städerna möts människor, idéer och organisationer på ett naturligt sätt tack vare de fördelar som närheten ger. Innovationsdriven stadsutveckling har varit en global trend de senaste åren, och tekniska smarta stadslösningar, kluster med fokus på specifika färdigheter och innovationsdistrikt har fått allt större uppmärksamhet. Förutom de nya produkter, tekniker och andra innovationer som produceras av företag och forskningsinstitutioner kan även användare och stadsbor spela rollen som innovatörer och idéskapare. På senare tid har betydelsen av deltagande innovations-

verksamhet i sig och de fördelar det ger också fått allt större fotfäste inom innovationsforskningen. I det här projektet ville vi involvera stadens invånare i brainstormingen till innovationsprocessen. Även om man inom det här projektet inte praktiskt kan genomföra det, beskrivs resultaten av verksamheten kortfattat nedan.

NÄRHET TILL NATUREN OCH TJÄNSTER CENTRALA INSLAG I KORSNÄSTÅGET

Invånarna har erfarenhetsbaserad kunskap om sina egna bostadsområden, och det är viktigt att utnyttja denna kunskap i beslutsfattandet. I Korsnäståget visade sig närheten till naturen och service som affärer, skola och daghem vara viktiga för invånarna. Enligt vårt material trivs de boende i Korsnäståget till största delen i sitt bostadsområde. Det behövs dock förbättringar, till exempel i form av renovering av äldre bostadsbestånd, att man utvecklar det gamla köpcentret och inkluderande fritidsaktiviteter där det finns något att göra för alla, oavsett språk eller socioekonomisk status. De ville också se förbättringar i kollektivtrafiken, särskilt till centralsjukhuset och till centrum, dit även Korsnästågets läkartjänster har flyttat. Tillgängligheten skulle kunna förbättras genom exempelvis upphöjda busshållplatser. Konkreta önskemål var också ett gym, lekplatser för barn och en mötesplats där de boende i Korsnäståget kan träffa andra boende och ordna medborgarverksamhet. Man önskade även trygga och meningsfulla fritidsutrymmen och möjligheter till fritidsaktiviteter för unga. Det ansågs också viktigt att ta hänsyn till utvecklingens långsiktighet och kontinuitet.

OLYMPIAKVARTERENS LÄGE VÄCKER DISKUSSION

Det positiva med Olympiakvarteret ansågs vara dess närhet till centrum och service som skola, affär och daghem. Trots detta har inte alla invånare tillgång till en förskola i närheten av Olympiakvarteret. Vissa av de svarande ansåg att det

PÅ SÅ SÄTT GENOMFÖR MAN DIGITALT SAMSKAPANDE SOM ÖKAR DE BOENDES DELAKTIGHET:

Planera samutvecklingen noggrant. Välj metoder enligt målgrupp och producera material även på enkel finska och svenska och på flera språk.

Välj de digitala tekniker som ska användas med hänsyn till användargrupper: fundera över om den teknik man planerar att använda är tillgänglig för alla.

Säkerställ professionell facilitering. Att driva igenom hela processen kräver ett skarpt öga från facilitators sida för att se till att deltagarna är motiverade och har en känsla av tillit och att bli hörda.

Tänk över vilken gruppdynamik som uppstår i situationen av samskapande. På tillställningar för samutveckling samlas en grupp deltagare för att diskutera och producera delad information. Hur framgångsrika sådana tillställningar blir beror till stor del på hur samskapandearbetet planeras. I planeringen tar man hänsyn till lika möjligheter för deltagarna att delta i diskussionen. Det kan påverkas av vilken typ av gruppindelning man gör, eller vilken typ av gemensamt utrymme man skapar. I virtuella situationer spelar det till exempel en stor roll för gruppdynamiken om kameran är på eller av.

var en utmaning att ta sitt barn till Metsäkalio med kollektivtrafiken, särskilt om de även var tvungna att åka tillbaka till centrum för att arbeta. Förbättringarna omfattade bättre tillgång till förskola och aktiviteter för barn och ungdomar efter skolan, t.ex. klubbar. Att stödja bilfria resor ansågs också viktigt. Man ansåg att trafiksäkerheten förbättrades genom att gatorna sandas och plogas tillräckligt. Man önskade också att man skulle förbättra Olympiakvarterets allmänna utseende och rusta upp vissa platser. För närvarande utnyttjas inte den fulla potentialen hos det centrala torget i Olympiakvarteret. Invånarnas förslag när det gäller torget omfattade bättre lekplatser för barn och sittplatser för vuxna, ett övervakat grilltak för de boende, säkra tillbehör till fritidsaktiviteter, som en volleybollplan eller en bur för pannafotboll. Torget skulle också kunna användas för evenemang som till exempel loppmarknader eller evenemang för de boende. Även i Olympiakvarteret fanns det önskemål om att renovera äldre lägenheter.

ÄVEN SMÅ ÅTGÄRDER GÖR SKILLNAD

De boendes åsikter och önskemål visar att förändringar inte behöver vara innovationer i världsklass för att de ska förbättra de boendes liv. Platsbaserad utveckling kan användas för att samordna genomförandet av små, men viktiga enstaka åtgärder eller initiativ för de boende. Stora investeringar och projekt, som batterifabriken som planeras i närheten av Korsnäståget och Wasa Station vid sidan av Olympiakvarteret är viktiga, men för att locka kompetent folk till området krävs det också goda möjligheter att leva utanför arbetet och fritidsaktiviteter för till exempel familjer. Korsnäståget har potential som bostadsområde, men invånarna är oroliga för att tjänsterna och rekreationsmöjligheterna försvinner, vilket hotar att ytterligare försämra bostadsområdet. I Olympiakvarteret finns det

också möjlighet för kompakta, gemenskapsbetonade bostäder alldeles nära centrum, om man lyssnar på invånarnas utvecklingsförslag. Man bör också fästa uppmärksamhet vid tillgänglighet och framkomlighet, särskilt med den ökande övergången till elektroniska tjänster och koncentrationen av verksamheter till centrum.

INVÅNARDAGAR

Projektets invånardagar ordnades i Korsnäståget och Olympiakvarteret den 20–21 april 2022. I Korsnäståget reste vi ett tält framför Gullmo Bya-center och pratade med invånarna över en kopp kaffe med bulle. En del hade redan fått information om evenemanget i förväg, medan andra bara råkade gå förbi och stannade på vägen. Alla var angelägna om att området skulle utvecklas, och många uttryckte önskemål om service och renovering av byggnader. En grupp ungdomar som stannade till för en kopp kaffe hoppades bland annat att de tomma lokalerna i det gamla köpcentret skulle göras tillgängliga för ungdomar för fritidsaktiviteter.

På torget i centrum av Olympiakvarteret serverade vi kaffe och mockarutor bakade av en lokal företagare. Många ansåg att det var viktigt att förbättra torget och att göra området snyggare i allmänhet. Invånarna ansåg dock att Olympiakvarteret är en lugn plats att bo på. Vi märkte att det bor en mycket varierande grupp människor i Olympiakvarteret: i tältet pratade vi med såväl universitetsanställda med utländsk bakgrund som studerande och representanter för den infödda befolkningen som har en svagare ställning. Trots sina olika bakgrunder var de boende villiga att anordna evenemang och ville gärna utveckla gårdsområdet.

SÅ HÄR GENOMFÖRDES UNDERSÖKNINGEN

Forskningsprojektet genomfördes under exceptionella omständigheter. Den allmänfarliga infektionssjukdomen covid-19 spreds snabbt över världen i början av 2020 och utlöste omfattande sociala nedstängningsåtgärder. Vårt tvååriga projekt pågick mitt under pandemin, vilket innebär att vi var tvungna att ompröva våra planer för insamling av material.

Genomsynlighet, förtroende, tillräcklig tillgång till information och ansvarsskyldighet är typiska inslag i samutvecklingen. Utvecklingsmetoden för vårt projekt var Community Urban Planning Labs, CUPL, som genomfördes i form av digitala samutvecklingsmöten på grund av corona, där upplevelsen av rummet skapades genom bilder, vägledande ord och kartor. I de digitala "laboratorierna" reflekterade invånarna i Olympiakvarteret och Korsnäståget tillsammans över vad som var viktigt för dem i deras bostadsområden, vad de tyckte var bra och fungerade och vad som behövde förbättras. När vi valde ut deltagare strävade vi efter att ta hänsyn till olika grupper av människor, särskilt de som kommer från svagare socioekonomiska förhållanden, exempelvis invandrare, personer utanför arbetsmarknaden, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Bild 4. Kompassros och Olympiakvarterets rymliga centrala torg.

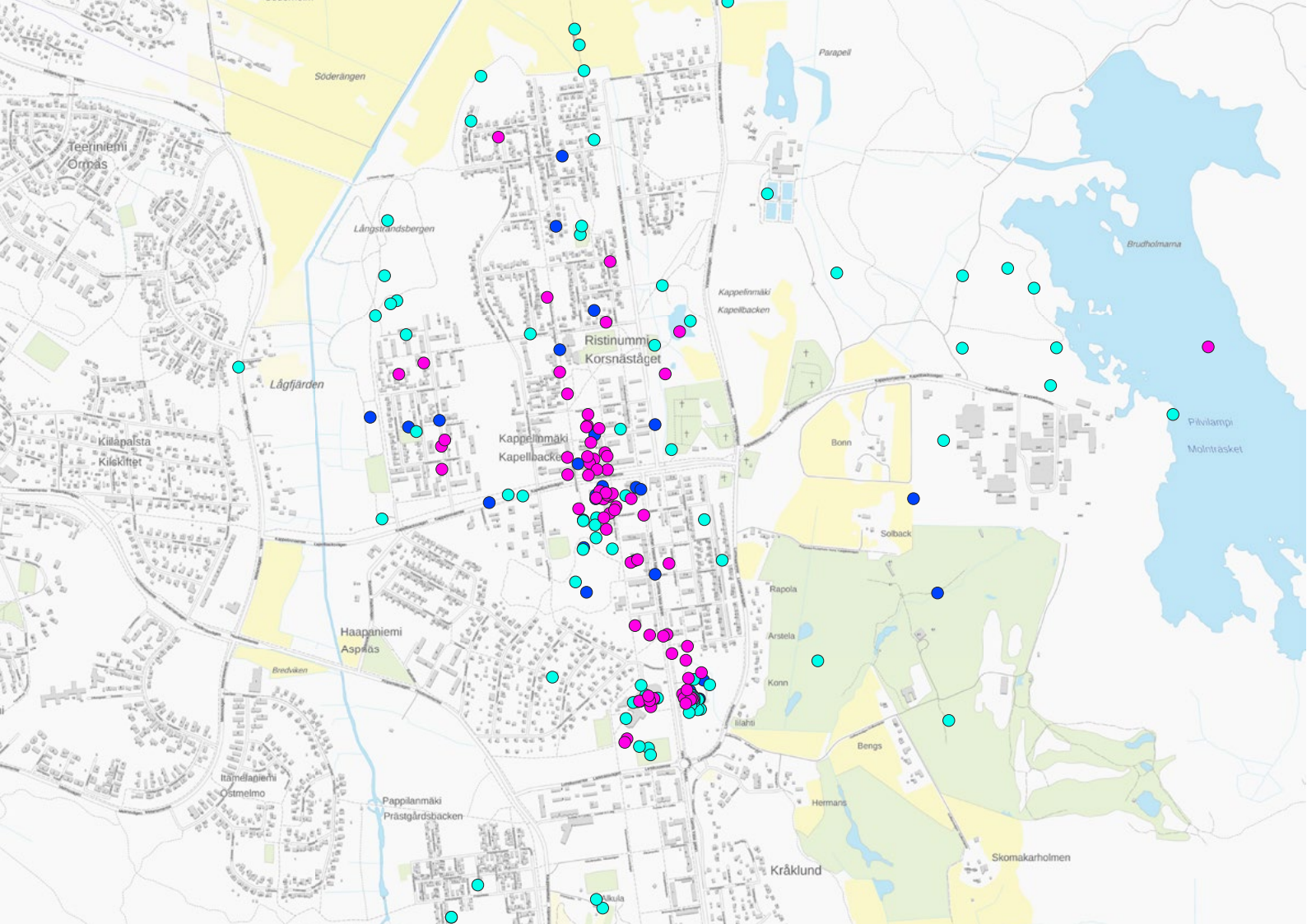

Bild 5. Forskarnas anordnade "invånardagen" den 21 april 2022 vid Olympiakvarterets centrala torg.

Utöver de sju CUPL-sessionerna (30 deltagare) intervjuade vi ett stort antal (N=26) aktörer som är involverade i utvecklingen av bostadsområden: tjänstemän i Vasa stad, politiker, invånare, representanter för organisationer och samfund samt företagare. Intervjuerna handlade om personliga relationer till området, uppfattningar om och särskilda drag hos regionerna, förväntningar på utvecklingsarbetet, deltagande och nätverk.

Vi har också deltagit i flera evenemang och möten om ämnen med anknytning till forskningsområdena. Även om många av de informella mötena med olika aktörer inte utgjorde något egentligt forskningsmaterial har de ändå bidragit till vår uppfattning om hur stadsförvaltningen fungerar och dess kvalitet.

Studerande i förvaltningsvetenskap på Vasa universitet genomförde en kartbaserad enkät bland invånarna i Vasa som en del av Lähiö-Inno och kursen Projektarbete inom regional utveckling. Våren 2022 begav vi oss till Korsnäståget med de studerande, där de frågade invånarna om deras åsikter om Korsnäståget som bostadsområde. Enkäten delades också ut på nätet. Följande karta visar resultaten av enkäten. De svarandes favoritplatser är markerade i turkos, skrämmande eller på annat sätt obehagliga platser i rosa och platser med olika stadsberättelser eller händelser i blått. Bilden visar

Karta 1. De favoritplatser som invånarna angivit för studerandena ses på kartan i turkos färg och de platser som uppfattas som obehagliga i rosa.

att de populära platserna är spridda över ett stort område i Korsnäståget, till exempel i den omgivande naturen. De obehagliga platserna är mer koncentrerade kring det gamla köpcentret och den lokala marknaden, även om marknaden var en favoritplats för många. Majoriteten av de svarande var ungdomar under 20 år, men det fanns representanter i alla åldrar. Bakgrundskarta: Lantmäteriverket (LMV). Kartbaserad enkät: Maplix.

KORSNÄSTÅGETS FÖRORTSPROJEKT

Storregionen Korsnäståget har utvecklats genom olika åtgärder inom ramen för miljöministeriets förortsprogram 2020–2022. På grund av förortsprogrammets inriktning har fokus legat på repa-

ration och utveckling av den byggda miljön och infrastrukturen. Det har varit ett systematiskt och noggrant planerat arbete som involverat nästan alla avdelningar i Vasa stad, vilket visar hur viktig och värdefullt det tvärssektoriella arbetet är för utvecklingen av ett bostadsområde. En viktig åtgärd för servicenätet som genomfördes under förortsprojektet är utbyggnaden av skolan Variskan koulu till en enhetsskola.

Förortsprojektet i Korsnäståget, som leds av Vasa stad, har haft ett nära samarbete med projektet Lähiö-Inno på Vasa universitet, särskilt när det gäller åtgärder för att öka de boendes delaktighet och förebygga segregation i stadsdelarna. Med hjälp av den tvärvetenskapliga metoden för att få invånarna delaktiga har man fått in mycket värdefull erfarenhetsbaserad kunskap av de boende i Korsnäståget, som har använts för att formu-

Bild 6. Det snart ner rivna gamla köpcentret i Korsnäståget och en brödkö som slingrar sig i bakgrunden.

lera riktlinjerna för den fortsatta utvecklingen av Korsnäståget. En av de saker som har diskuterats med forskare från Lähiö-Inno är vad man kan göra för att minska segregationen.

I centrum för den fortsatta utvecklingen av Korsnäståget står bostadsbyggandet, både när det gäller nya bostadsområden och renovering och delvis rivning av det gamla hyreshusbeståndet. Ett annat viktigt område som behöver vidareutvecklas är att minska skolsegregationen genom att utveckla nätverket av daghem och skolor i området.

Jonas Nýlen, Vasa stad.

MEGATRENDER INOM BOENDE

VOAS anser att resultaten av undersökningen inom projektet Lähiö-Inno är viktiga för stiftelsen när det gäller planerna för Olympiakvarteret. De stora megatrenderna inom boendet, som exempelvis multilokalitet när det gäller boende och tjänstefiering av hyresboende, skapar intressanta

utvecklingsvägar för utvecklingen av Olympiakvarteret. Ur stiftelsens synvinkel är det viktigaste att hitta en ägare till de lägenheter i Olympiakvarteret som ägs av staden vid sidan av VOAS, som verkligen har som prioritering att utveckla kvarteret med utgångspunkt i forskningsdata. Stiftelsens framtid ser positiv ut, även om nya megatrender inom boendeområdet utmanar både stiftelsen och allmännyttiga bostäder i allmänhet. En viss strikthet i ARAs riktlinjer är i vissa fall till och med ett hinder för tjänstefiering. För att säkerställa att stiftelsernas verksamhet är hållbar över tid måste de riktlinjer som styr dem också hålla jämna steg med megatrenderna.

Marko Ylimäki, VOAS

StrateGIS-METODER

Vad gör ett bostadsområde till en trivsamt plats att bo på? I Finlands miljöcentralens (SYKE) och Institutet för hälsa och välfärd (THL) HYVIÖ-projekt samlade man in ny information om bostadsområdets nuvarande tillstånd och utvecklingsbehov tillsammans med planerare och experter i Korsnäståget. De boendes åsikter om trivsalfaktorerna i deras bostadsområde kartlades också. På distansworkshoppar för planerare fastställde deltagarna först allmänna utvecklingsmål för Korsnäståget. Efter det identifierade och utvärderade deltagarna de trivsalfaktorer som var viktiga med tanke på målet med hjälp av den kartbaserade StrateGIS-metoden. Finlands miljöcentralens forskare tog fram kartor över utvärderingsarbetet, som visar fördelningen av trivsalfaktorer i olika stadsdelar. I Korsnäståget identifierade planerarna tillgången till mötesplatser för de boende, närbutiker och lekplatser som de viktigaste faktorerna för att skapa trivsel.

Kati Vierikko, Finlands miljöcentral

Projektledare: Ilkka Luoto

E-post: ilkka.luoto@uwasa.fi

Telefonnummer: +358294498383

<https://sites.uwasa.fi/lahioinno>

Rapportens layout: www.julypartners.com

Vasa universitet 2023

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

V A A S A .
V A S A .